

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 6. Omne matrimonium baptizatorum, cum debita intentione, etiam
per procuratores initum, est Sacramentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

Sacramento; sicut ex eo quod cetera Sacramenta in re transeunte consistant, idem non sequitur de Eucharistia. Disparitas est 1°. quod alia Sacramenta non consistant in contractu, prout Matrimonii Sacramentum; idemque absurdum non sit quod minister conficiens hoc Sacramentum non sit sacer. Quemadmodum enim absurdum non est matrimonii contractum, aliis non factum, elevatum esse ad dignitatem Sacramenti; sic absurdum non est ministros contractus, aliis non sacros, elevatos esse ad dignitatem ministrorum istius Sacramenti. Secundo disparitas est, quod alia Sacramenta ordinantur, vel ad spiritualem cujusque hominis in seipso perfectionem, vel ad spiritualem gubernationem multiplicationemque Ecclesiae, uti Florentinum docet in Decreto Eugenii. Matrimonium verò ordinatur ad corporale Ecclesiae augmentum; quod sicut Deus per laicos viros & feminas fieri disposuit; sic & ipsos hujus Sacramenti ministros esse voluit, per quos & hujus Sacramenti materia exhibetur, & forma profertur.

55 Respondeo 2°. contrahentes matrimonium, prout elevatos à Deo ad dignitatem conficiendi hoc Sacramentum, posse certo sensu dici ministros sacros, sicut & verba quae profertur, ex intentione conficiendi hoc Sacramentum, ex Christi institutione & elevatione dici possunt forma facta.

56 Obijcit 10°. Franciscus Farvacius: minister Sacramenti profert formam, vice, nomine, & in persona Christi. Sed contrahentes non profert formam matrimonii, vice, nomine, & in persona Christi. Alias sicut Christus est qui principaliter baptizat, confirmat, consecrat, absolvit, ungit, ordinat; sic Christus esset, qui matrimonium principaliter contrahit, quique principaliter dicit: *accipio te in maritum, accipio te in uxorem.*

Respondeo, sicut Christus est qui tamquam principalis minister principaliter baptizat, confirmat, &c. ita Christus est qui tamquam principalis minister principaliter conjungit & conjungendo sanctificat eos quos conjungit. Nec mirum, quia, etiam ante elevationem matrimonii in Sacramentum, Deus erat qui principaliter eos conjungebat, secundum illud: *quod Deus conjunxit, homo non separet.* Sed sicut in Baptismo Christus seipsum principaliter non baptizat, nec in Confirmatione seipsam confirmat, &c.; sic in Matrimonio seipsum principaliter non conjungit, sed contrahentes invicem jungit. Et ideo verba ista: *accipio te in uxorem, accipio te in maritum, à contrahentibus non profertur vice, nomine, & in persona Christi, tamquam per illa accipientis v. g. Cajam in uxorem, & Titium in maritum (hoc enim Christi personam non decet) sed vice, nomine, & in persona Christi, tamquam principaliter conjungentis Titium tamquam maritum Cajae tamquam uxori, per istamque conjunctionem ipsos sanctificantis.*

CAPUT VI.

Omne matrimonium baptizatorum, cum debita intentione, etiam per procuratores inuicem, est Sacramentum.

57 **P**Robatur, quia sacri Canones, & Concilia, Florentinum & Tridentinum, definiunt, matrimonium fidelium esse Sacramentum. Quae propositio cum sit indefinita, & in materia doctrinali, aequivalat universali, ac si diceret, omne matrimonium fidelium, seu baptizatorum, suppositis supponendis, supposita utique debita materia, forma, & intentione ministri, esse Sacra-

mentum. Requirit namque Florentinum in omni Sacramento debitam materiam, formam, perfonamque ministri conferentis Sacramentum, cum intentione faciendi quod facit Ecclesia, quorum si aliquid desit, non perficitur Sacramentum. Si autem nihil eorum desit, perficitur haud dubie Sacramentum in subiecto capaci. Cum igitur omnis fidelis, nullo impedimento ligatus, sit capax hujus Sacramenti, si contrahentes sint fideles, adhibeantque debitam materiam & formam, ut dictum est cap. 8. habeantque intentionem faciendi quod facit Ecclesia, omne ipsorum matrimonium taliter contractum haud dubie est Sacramentum.

Dixi, etiam per procuratores inuicem. Quia tametsi Cajetanus, Victoria, Canus, Sylvius, &c. hoc negent; merito tamen affirmant Serus, Valentia, Sanchez, Aversa, Basilus Pontius, Wiggers, Gonet, & è nostris Cornejo, Gabriel à S. Vincentio, Andreas à Matre Dei, Bonae spei, &c. Quia in matrimonio per procuratores inuicem, nihil desit ad rationem Sacramenti. Cum non desit legitima materia, scilicet corpora contrahentium; nec legitima forma, nimirum consensus utriusque partis sufficienter expressus per verba, vel signa contrahentium, ad hoc utentium procuratoribus, tamquam instrumentis, & vicariis suis, per ipsosque facientium quod ipsi faciunt, juxta vulgatam Juris regulam: *quod per alium facimus, per nos utique facere censetur.* Denique non desit intentio debita, ut supponimus, nec Parochi & duorum saltem testium praesentia per Tridentinum requisita. Supponimus enim procuratores, exhibito suae commissionis mandato, coram ipsis illud exequi, consensumque mandatum per verba de praesenti eorum nomine exprimere. Nihil igitur desit ad rationem Sacramenti, sicut adversarii nihil desit fatentur ad rationem contractus. Ex quo assertio nostra roboratur. Contractum enim matrimoniale baptizatorum, supposita debita materia, forma & intentione, Christus elevavit ad rationem Sacramenti, ut Scriptura & Traditio docet.

Proinde hic arguendum non est a paritate aliorum Sacramentorum, quae per eorum ministros mediata & personaliter perfici debent. Est enim speciale Sacramentum Matrimonii, quod fundetur in contractu, ideoque sequatur naturam contractus, qui ex natura sua inter absentes, per procuratores, vel interuentium, perfici potest, ut constat ex utroque Jure.

Nec contrarium evincitur ex forma hujus Sacramenti, *accipio te in meum, accipio te in meum.* Tum quia verba ista non sunt de necessitate formae, sed sufficienter quaecumque verba, vel signa, exprimentia consensum contrahentium de praesenti: quae expressio per procuratores fieri potest. Tum quia procurator Titii v. g. nomine ipsius dicere potest procuratori Cajae, *accipio te in meum.* Et procurator Cajae, nomine ipsius dicere procuratori Titii, *accipio te in meum.*

Tres tamen condiciones cap. ult. de procuratoribus in 6. requiruntur, ad hoc ut matrimonium per procuratores inuicem fiat. Prima, ut procuratores ad hoc mandatum habeant speciale. Secunda, ut procuratores alium deputare non possint, nisi & hoc sit ipsis specialiter commissum. Tertia, ut procurator, antequam contraxerit, à Domino non fuerit revocatus. Alias contractum postmodum matrimonium ab eodem nullius momenti existit: cum illius consensus defecerit, sine quo firmitatem habere nequit.

Non requiritur tamen diversitas sexuum in procuratoribus: utpote non contrahentibus pro se & nomine suo, sed nomine mandatum, ipsis ut instrumentis utentium, ad exprimentum consensus sui. Quem vir & mulier exprimeret possunt, vel

vel per duos viros, vel per duas mulieres, æquè ac per literas nullius factus.

CAPUT VII.

In matrimonio tamen fidelium baptizatorum ratio contractus separabilis est à ratione Sacramenti, dabileque est verum matrimonium, quod non sit Sacramentum.

63 Hoc fieri posse negant Ledesma, Sanchez, Castro-Palao, Averfa, noster Cornejo, noster Bonæ spei. Sed meritò affirmant Cajetanus, Melchior Canus, Vasquez, Bonacina, Pontius, Villalobos, Sylvius, Gonet, Herinx, & è nostris Gabriel à S. Vincentio, Andreas à Matre Dei, & alii, quos l. 5. retulimus c. 130. n. 1445. Quia contractus matrimonii, intentione celebrandi ipsum, separari potest ab intentione celebrandi Sacramentum. Utpote à qua de facto separatur in infidelibus, separataque fuit pluribus annorum millibus, quibus matrimonium elevatum non fuit ad dignitatem Sacramenti. Ex quo verò Christus matrimonium baptizatorum ad eam dignitatem elevavit, non invalidavit contractum matrimonii aliàs validum, nec abstulit contrahentibus potestatem validè contrahendi absque intentione Sacramenti (nullum quippe invenitur in Scriptura vel Traditione fundamentum dicendi, contractum matrimonii sic à Christo elevatum esse ad rationem Sacramenti, ut si Sacramentum non esset, nec contractus esset;) sed valido baptizatorum contractui solum addidit dignitatem Sacramenti, dum adessent reliqua ad rationem Sacramenti generaliter requisita. Certum est autem, ex declaratione Concilii Florentini, intentionem faciendi Sacramentum, seu faciendi quod facit Ecclesia, usque adeo esse requisitam, ut, si desit, non perficiatur Sacramentum. Cùm ergo intentio illa æquè possit contrahentibus non adesse, ac potest exterius applicanti materiam, & profertur formam Baptismi, non adesse intentio per hoc faciendi Sacramentum Baptismi, ut offendimus lib. 1. sequitur matrimonium baptizatorum perfici posse in ratione contractus, absque eo quòd perficiatur in ratione Sacramenti.

64 At (inquis) supponimus falsum, scilicet posse in baptizatis abesse intentionem Sacramenti Matrimonii, ubi adest intentio contractus; vel posse adesse intentionem illi contrariam. Cùm intentio faciendi Sacramentum Matrimonii ex Christi institutione sit in baptizatis ipsamet intentio faciendi contractum matrimonii. Utpote quem Christus eo ipso voluit esse Sacramentum, quo foret matrimonium baptizatorum.

65 At (inquam ego) ipse potius falsum supponis, principiumque petis. Hoc est enim quod queritur, an Christus voluerit hoc quod ipse dicit (quodque neque ex Scriptura, neque ex Traditione, neque ex Christi institutione probas.) An (inquam) an (inquam) eo ipso voluerit matrimonium esse Sacramentum, quo foret matrimonium baptizatorum; ita ut nulla in baptizatis requireretur intentio faciendi Sacramentum, nisi qua foret ipsamet intentio conficiendi matrimonii contractum. Hoc neque Scriptura dicit, neque Concilia, neque Patres, neque communi calculo Doctores. Quia licet ex ipsis habeamus, omne baptizatorum matrimonium ex Christi institutione esse Sacramentum, eo ipso quo ponuntur reliqua ad rationem Sacramenti generaliter requisita, v. g. intentio supra dicta. Cæterum quòd hæc eo ipso adsint, quo validus est matrimonii baptizatorum contractus, hoc nullibi dicunt. Et nos oppositum probavimus loco citato. Oppositum etiam probat Bonæ spei to. 1. de Sacram. in gen. disp. 4. dubi. 3. ubi multis ostendit, ad Sacramenti valorem

Tom. III.

necessarium esse quòd minister intendat facere quod facit Ecclesia, non solum quoad externa materialia Sacramenti, sed quoad esse Sacramenti, quòd absolute intendit. Si enim non sufficit velle exteriori materiam & formam reliquorum Sacramentorum, nisi per hæc quis velit conficere Sacramentum: non sufficit ergo velle exteriori contractum matrimonii, seu materiam & formam illius, nisi per hæc minister conficere velit Matrimonii Sacramentum. Et si hoc ipso non velit conficere reliqua Sacramenta, quo ponere vult materiam & formam eorum: igitur nec eo ipso conficere vult Matrimonii Sacramentum, quo ponere vult materiam & formam contractus matrimonialis. Denique si in reliquis Sacramentis requiritur intentio distincta ab intentione ponendi & applicandi materiam & formam eorum: igitur & in Sacramento Matrimonii. Quòd enim in Baptismo v. g. requiratur intentio distincta, &c. ibidem n. 19. probat, quia alioqui minister plerumque baptizaret sub invincibili ignorantia Christi, Ecclesie, & Sacramentorum ejus, dum, infantem vel adultum ablucendo, diceret: *te ablucio in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.* Quod censet dici non posse: quia Sacramentum confici debet nomine Christi; nihil autem sit nomine Christi, aut Ecclesie, sub invincibili ignorantia Christi, & Ecclesie.

Atqui idem argumentum militat pro Sacramento Matrimonii. Si enim in eo non requireretur intentio distincta, &c. ministri illius plerumque illud conficerent sub invincibili ignorantia Christi, Ecclesie, & Sacramentorum ejus, quoties utique duo baptizati in infantia, & statim ad Turcas abducti, ibi inter se matrimonium contraherent, ubi nihil omnino de Christo, nec de rebus ad Christianæ fidei documenta spectantibus audissent. Quo etiam casu intendere non possent Matrimonii Sacramentum, nec agere nomine Christi, aut Ecclesie, sub invincibili ignorantia Christi, & Ecclesie, & Sacramentorum. Nec per consequens possent velle facere quod Christus instituit, & quod Ecclesia facit; utpote prorsus invincibiliter ignorantes & Christum, & Sacramentum quod Christus instituit, & quod Ecclesia facit. Neque enim voluntas velle potest, quòd intellectus nullo modo cognoscit, sed prorsus invincibiliter ignorat.

Siquis insitet, & contendat cum Bonæ spei, dictos baptizatos, sub invincibili ignorantia Christi, & Ecclesie, & Sacramentorum, velle equidem matrimonium in ratione Sacramenti, idque non solum confusè, sed & distinctè, hoc ipso quòd distinctè intendunt vinculum matrimoniale, sive matrimonium reipsa baptizatorum, tamen tales se esse nesciant. Eò quòd Matrimonii Sacramentum, & matrimonium reipsa baptizatorum prorsus idem sint, nec Sacramentum addat contractui ullum novum ritum quoad ministrum, materiam & formam, sed solum requirat baptismum ex parte subjecti, seu contrahentium.

Respondeo id frustra contendere 1. quia certum est quòd baptizati, invincibiliter ignorantes se esse tales, non velint vinculum matrimoniale in ratione Sacramenti invincibiliter ignorati. 2. sicut matrimonium baptizatorum Christus elevavit ad rationem Sacramenti Matrimonii; sic ablutionem non baptizati, cum prolatione istorum verborum: *ego te baptizo in nomine Patris, &c.* Christus elevavit ad rationem Sacramenti Baptismi. Ipse tamen faceret, eam qui sub invincibili ignorantia Christi, & Ecclesie, & Sacramenti Baptismi, vult ablucere infantem non baptizatum, & ablucendo diceret: *ego te baptizo, &c.* non velle eo ipso baptismum in ratione Sacramenti. Ergo nec dicti contrahentes eo ipso volunt matrimonium in ratione Sacramenti. Tamen ergo Christi

R r r